

Hvorfor skal natarbejdere have tilbud om helbreds kontrol?

At arbejde om natten er forbundet med en række helbredsrisici, som primært skyldes, at den sædvanlige døgnrytme brydes. Det kan fx være:

- Psykiske problemer, fx stress, angst og nervøsitet
- Psykiske reaktioner, fx irritabilitet, rastløshed og tristhed
- Mave-tarmproblemer i form af appetitforstyrrelser, forstoppelse og løs mave
- Forøget risiko for abort eller dødfødsel for gravide kvinder i fast natarbejde
- Let øget risiko for hjertekarsygdomme
- Øget risiko for brystkræft for kvinder efter mange års regelmæssigt natarbejde
- Eventuel forværring af eksisterende sygdomme, fx sukkersyge

Helbreds kontrol af natarbejdere

Som arbejdsgiver har du pligt til at tilbyde ansatte, der arbejder om natten, en gratis helbreds kontrol.

En natarbejder er en lønmodtager, der normalt udfører mindst 3 timer af sin daglige arbejdstid i natperioden, eller en lønmodtager, der udfører natarbejde i mindst 300 timer inden for en periode på 12 måneder. Ved natperiode forstås et tidsrum på mindst 7 timer, som omfatter tidsrummet mellem kl. 00.00 og kl. 05.00. Medmindre andet er aftalt, er natperioden fra kl. 22.00 til kl. 05.00. Det vil ofte være aftalt i overenskomsten.

Hvilke pligter har du som arbejdsgiver?

Som arbejdsgiver skal du afholde udgifterne i forbindelse med undersøgelsen og sørge for, at undersøgelsen kan foregå uden tab af indtægt for lønmodtageren og så vidt muligt i arbejdstiden. Du skal også sørge for, at den, der foretager undersøgelsen, har alle de nødvendige oplysninger til brug for undersøgelsen. Du skal orientere Arbejdstilsynet om planlagte helbredskontroller og om de samlede resultater af kontrollerne.

Hvem må udføre helbredskontrollen?

Det behøver ikke at være en læge, der rent praktisk udfører helbreds-kontrollen, men helbreds-kontrollens resultater skal ses af en læge. Lægen skal have viden om sammenhængen mellem natarbejde og helbredsproblemer.

Hvad skal en helbreds-kontrol indeholde?

En helbreds-kontrol kan udføres på forskellige måder, så længe indholdet af kontrollen er dækkende i forhold til de helbredsproblemer, som natarbejde kan medføre.

Hvad kan der ske, hvis natarbejderne ikke tilbydes helbreds-kontrol?

Helbrestjek er en ret, som alle natarbejdere har. Den fremgår typisk af overenskomsterne, men hvis natarbejderen ikke er omfattet af en overenskomst, fremgår retten af arbejdstidsloven.

Hvis en natarbejder ikke får tilbudt en helbredundersøgelse, kan han eller hun bede sin fagforening om at føre sagen i det fagretlige system. Hvis fagforeningen ikke vil det, eller natarbejderen ikke er medlem af en fagforening, kan der føres en civil retssag ved domstolene. Natarbejderen kan blive tilkendt en godtgørelse.

Læs mere om helbreds-kontrollen

Du kan læse mere om de helbredsproblemer, som natarbejde kan medføre, og de gældende regler om helbreds-kontrol ved natarbejde i [At-vejledning D.7.5](#).